

**ihale Şartnamesinde
kiralananacak araca ait taşıt
belgesinin sözleşme
imzalamadan önce idareye
sunulması gerektiğinin hatalı
olduğu hk**

	<table><tr><td>Toplantı No</td><td>: 2024/007</td></tr><tr><td>Gündem No</td><td>: 43</td></tr><tr><td>Karar Tarihi</td><td>: 14.02.2024</td></tr><tr><td>Karar No</td><td>: 2024/UH.1-315</td></tr></table>	Toplantı No	: 2024/007	Gündem No	: 43	Karar Tarihi	: 14.02.2024	Karar No	: 2024/UH.1-315
Toplantı No	: 2024/007								
Gündem No	: 43								
Karar Tarihi	: 14.02.2024								
Karar No	: 2024/UH.1-315								
BAŞVURU SAHİBİ: Beypınarı Tur Taşınacılık Oto. Pet. San. ve Tic. Ld. Şti.									
İHALEYİ YAPAN İDARE: Muş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü,									
BAŞVURUYA KONU İHALE: 2023/1531672 İhale Kayıt Numaralı "Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı Çerçevesinde Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alım İşi" İhalesi									
KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME: Muş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından 15.01.2024 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı Çerçevesinde Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alım İşi" ihalesine ilişkin olarak Beypınarı Tur Taşınacılık Oto. Pet. San. ve Tic. Ld. Şti.nin 08.01.2024 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 11.01.2024 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 22.01.2024 tarih ve 128396 sayılı ile Kurum kayıtlarına alınan 22.01.2024 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.									
Başvuruya ilişkin olarak 2024/117 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.									
KARAR: Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.									
İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, Teknik Şartname'nin 2.10 ve 2.13'üncü maddelerinde yer alan düzenlemelere sözleşme imzalanmadan önce mevzuatta öngörülen belgelerin talep edildiği, ayrıca söz konusu belgelerin İdari Şartname'de yeterlik kriteri olarak belirlenmediği, dolayısıyla anılan düzenlemelerin kamu ihale mevzuatına aykırı olduğu iddialarına yer verilmiştir.									
Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.									
4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhaleye katılımda yeterlik kuralları" başlıklı 10'uncu maddesinde "Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır: a) Iflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan. b) Iflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan. c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan. d) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan. e) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen. f) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde ihaleyi yapan idareye işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilen. g) İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu idare tarafından mesleki faaliyette bulunmadığı belirlenmiştir. h) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermemek veya yanlışlık bilgisi ver/veya sahte belge verdiği tespit edilen. ı) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılan. j) 17 nci maddede belirtilen yasa fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilen.									
Kurum, dördüncü fıkranın; (c) bendi ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının uygun görüşünü olarak sosyal güvenlik prim borcunun kapsamı ve tutarını; (d) bendi ile ilgili olarak, Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü olarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibarıyla belirlenmeye yetkilidir.									
Bu madde kapsamında istenen belgelerden hangilerinin taahhütname olarak sunulabileceği Kurum tarafından belirlenir. Gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmesinde halinde bu durumda olanlar ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir." hükmü,									
Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "İstenecek belgeler" başlıklı 29'uncu maddesinde "(1) Ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliğin değerlendirilmesinde kullanılmak üzere istenecek belgeler aşağıdaki esaslara göre belirlenir: a) İhale konusu işin yaklaşık maliyetine bakılmaksızın tüm ihalelerde; adayın veya isteklinin teklif vermede yasal olarak yetkili olduğunu gösteren belgelerin, b) Yaklaşık maliyeti, Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının altında kalan hizmet alımı ihalelerinde; (a) bendinde sayılan belgelere ek olarak, adayın veya isteklinin ihale konusu iş veya benzer işlerdeki deneyimini gösteren belgelerin, c) Yaklaşık maliyeti, eşik değere eşit veya eşik değeri aşan işlerin ihalelerinde (a) ve (b) bentlerinde sayılan belgelere ek olarak; - 2) Adayın veya isteklinin ilgili mevzuatı uyarınca yayımlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgelerin, 3) Adayın veya isteklinin iş hacmini gösteren toplam ciro ve hizmet işleri ile ilgili ciro sunu gösteren belgelerin, idarelerince istenilmesi zorunludur. (2) Kanunun 48 inci maddesinde yer alan danışmanlık hizmet alanlarından, yaklaşık maliyeti, Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının dört katının altında kalanların ihalelerinde ise; (a) ve (b) bentlerinde sayılan belgelerin istenilmesi zorunludur. (3) Yaklaşık maliyeti eşik değere eşit veya eşik değeri aşan muhasebe, mesleki eğitim, fotoğraf, film, fıkri ve güzel sanatlar gibi hizmetlere ilişkin ihalelerde, ekonomik ve mali yeterlik belgeleri; yaklaşık maliyetine bakılmaksızın sigortacılık hizmet ihalelerinde ise; (a) ve (b) bentlerinde sayılan belgelerin istenilmesi zorunludur. (4) Yukarıda sayılan belgeler dışında, Kanunun 10 uncu maddesinde yer alan diğer belgelerden hangilerinin yeterlik değerlendirilmesinde kullanılmak üzere isteneceği, ihale konusu için niteliğine uygun biçimde ve bu Yönetmelikte düzenlenen esaslar çerçevesinde idare tarafından belirlenir. (5) İhalelerde hiçbir şekilde taahhütname istenemez. Ayrıca, yaklaşık maliyetine bakılmaksızın ilgili mevzuatı uyarınca tasima yoluyla eğitime erişim kapsamında yapılan taşıma işleri ve sigortacılık hizmet alımları ile yaklaşık maliyeti Kanunun 13 üncü maddesinin (b) bendinin (2) numaralı alt bendinde hizmet alımları için öngörülen üst limit tutarının altında kalan hizmet alımı ihalelerinde ekonomik ve mali yeterlik belgeleri istenemez. (6) Kimsi teklif verilmesine imkan tanınan ihalelerde; istenecek belgeler, işin tamamı dikkate alınarak hesaplanan yaklaşık maliyete göre belirlenir. (7) İlk defa gerçekleştirilecek yeni bir hizmet türünün ortaya çıkması durumunda, daha önce bu hizmeti yerine getirmiş yetkili istekli bulunmaması nedeniyle rekabet koşullarının olumayacağı anlaşılan hizmet alımı ihalelerinde, idareler iş deneyimi aramayabilir..." hükmü,									
Aynı Yönetmelik'in "İhale üzerinde kalan isteklinin sözleşmeye davet edilmesi" başlıklı 67'nci maddesinde "(1) Kanunun 41 inci maddesinde belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen gündün itibaren üç gün içinde ihale üzerinde bırakılan istekliye, tebliğ tarihini izleyen on gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir. (2) Sözleşme imzalanacağı tarihte, sözleşme imzalanmadan önce ihale sonuç bilgileri Kuruma gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan vazgeçtiği anlaşıldığı takdirde, ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı gelir kaydedilerek Kanunun 58 inci maddesi hükümleri uygulanır. Ancak, () ... Kanunun 10 uncu maddesi kapsamında taahhüt altına alınan durumu tevsik etmek üzere idareye sunulan bilgi ve/veya belgelerin taahhüt edilen duruma aykırı hususlar içermesi halinde, ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı gelir kaydedilmekte birlikte, hakkında Kanunun 58 inci maddesi hükümleri uygulanmaz." hükmü bulunmaktadır.									
İdari Şartname'nin "İhale konusu işe/alma ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde " 2.1. İhale konusu işin/alımın; a) Adı: Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı Çerçevesinde Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alım İşi b) Türü: Hizmet Alım c) İlgili Uygulama Yönetmeliği: Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği ç) Yatırım proje no'su (yapım işlerinde): Bu madde boş bırakılmıştır. d) Kodu: Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı Çerçevesinde Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alım İşi e) Miktarı: 1 Adet Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı çerçevesinde Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alım İşi Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır. f) İşin yapılacağı/malın teslim edileceği yer: Muş Merkez ve İlçeleri" düzenlenesi,									
Teknik Şartname'nin 2.10'uncu maddesinde "2.10 İhale üzerinde kalan Yüklenici çalıştıracacağı araç için, Sözleşmede belirtilen işe başlama tarihinden önce idareden, aracın çalıştırılacağı birimce görevlendirilen Yeterlilik Komisyonu tarafından onaylanan "Araç Uygunluk Belgesi" alınacaktır. Bu belgeyi almayan araçlar idare tarafından kesinlikle işe başlatılmayacaktır. Yüklencisi tarafından aracın; Motorlu Araç Trafik ve Tescil Belgelerinin aslı, Kiralama yoluyla çalıştırılacak işe nereden düzenlenmiş taşıt kira sözleşmesi (minibüs ve otobüs işi) ve zorunlu mali mesuliyet Trafik Sigortaları, Karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdî kaza sigortası kontrol dosyası kapsamında ihalede sunulacaktır. İşe başlama tarihinden önce, Araç teknik şartnamede belirtilen özelliklere ve çalışma koşullarına göre idarece görevlendirilen Yeterlilik Komisyonu tarafından incelenmektedir. İncelenmede aracın Kiralık Araç Uygunluk Belgesinde ve bu Şartnamede belirtilen hususlara uygun olup olmadığı incelenir. Aracın tescil ve trafik belgelerinin aslı ile burada yazılı bilgilerin araç üzerinde plaka, motor ve şasi numaralarının doğruluğu tetkik edilir. Aracın yeterli görülmesi halinde komisyon tarafından tanzim edilecek Kiralık Araç Uygunluk Belgesi, işe başlama tarihinden önce İl Müdürlüğünden alınacaktır. Uygunluk Belgesi almayan araç, bir defaya mahsus olmak üzere, on (10) iş günü içinde yenisiyle değiştirilerek aracın Uygunluk Belgesi alması sağlanacaktır.									
2.10.2.Yüklenici, yürürlükteki Karayolları Taşıma Yönetmeliği gereğince, minibüs/midibüs (otobüs) sınıfına giren taşıtlar için, araca ait D2 taşıt belgesi ile D2 yetkilisi Sözleşme öncesi idareye teslim edecektir. 2.10.3. Karayolu Taşıma Yönetmeliğinin; Yetki Belgelerinin Verilmesi başlıklı 16. maddesinin 9. bendinde; "Adı ortaklıkları yetkili belgesi verilmez" hükmü bulunmaktadır.Hizmetin yerine getirilmesinde "Yetki Belgesi" ve araca ait "Taşıt Kartı" yükümlülüğünün yerine getirilmediği takdirde, sözleşme fesh işlemleri başlatılacak olup kesin teminatı gelir kaydedilecek ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 20. ve 26. maddeleri uygulanacaktır. Bu nedenle; ihaleye teklif verecek olan istektiler bu madde hükümlerini dikkate alarak ihaleye teklif vereceklerdir. 2.10.4.Yüklenici; Yetki Belgelerinin, işin bitim tarihine kadar geçerliliklerini sağlamak zorundadır. 2.10.4.a)Yüklenici yürürlükteki Karayolları Taşıma Yönetmeliği gereğince, minibüs/midibüs (otobüs) sınıfına giren taşıt için, D2 yetkili belgesine işlenmiş taşıt kartını sözleşme imzalanmadan önce İdare'ye teslim etmek zorundadır." düzenlenesi,									
Aynı Şartname'nin 2.13'üncü maddesinde " 2.13 İhale üzerinde kalan istekli tarafından sözleşme imzalanmadan önce idareye sunulacak belgeler; 1- Aracın ruhsatını (aslı idarece onaylı fotokopisi), 2-Araca ait karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesini,(aslı idarece onaylı fotokopisi), 3-Karayolu Yolcu Taşınacılığı Zorunlu Koltuk Ferdî Kaza Sigortası poliçesini(aslı idarece onaylı fotokopisi), 4-Sürücünün mesleki bakımından, her beş yılda bir yetkili kuruluşlardan psikoteknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren raporunu (aslı idarece onaylı fotokopisi), 5-Kiralanan aracın altı ayda bir bakım-onarımının ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin öngördüğü periyodik muayenesinin yapıldığına dair belgeyi (aslı idarece onaylı fotokopisi), 6-Sürücüye ait sürücü belgesini (aslı idarece onaylı fotokopisi), sürücüye ait kimlik belgesinin aslını (aslı idarece onaylı fotokopisi), sabıka kaydı belgesinin aslını veletişim bilgilerini, 7-Sürücüye ait yurt içi yolcu taşınacılığı sürücü mesleki yeterlilik belgesi(SRC Belgesi) (aslı idarece onaylı fotokopisi) 8-Karayolu taşıma yönetmeliği gereğince kiralanan aracın taşıt taşıt belgesini (D2 taşıt kartı)" düzenlenesi yer almaktadır.									
Başvuruya konu ihalenin Muş Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü tarafından açık ihale usulüyle ve birin fiyati teklif alarak suretiyle 15.01.2024 tarihinde gerçekleştirilen "Türkiye Sportif Yetenek Taraması ve Spora Yönlendirme Programı Çerçevesinde Sürücülü Araç Kiralama Hizmet Alım" hizmet alımı ihalesi olduğu, söz konusu ihalede toplam 12 adet ihale dokümanı edinildiği ve 6 istekli tarafından teklif sunulduğu, 18.01.2024 tarihli ihale komisyonu kararı ile ihalenin İbay Turizm Organizasyon Tarım Hayvancılık İdare Otokativ San. ve Tic. Ltd. Şti. üzerinde bırakıldığı görülmüştür.									
Başvuru sahibi tarafından Teknik Şartname'nin 2.10 ve 2.13'üncü maddelerinde yer alan belgelerin İdari Şartname'de yeterlik kriteri olarak belirlenmediği, ayrıca mevzuatta söz konusu belgelerin sözleşme öncesinde sunulacak belgelerden biri olarak düzenlenmediği ve anılan Teknik Şartname düzenlemelerinin mevzuata aykırı olduğunun iddia edildiği, idarece verilen cevapta ise bahse konu düzenlemelerin işin yapılması aşamasına ilişkin olduğunun ifade edildiği anlaşılmıştır.									
Yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 10'uncu maddesinde yer verilen ve ihaleye katılan aşamasında aranan belgelerden kurum tarafından taahhütname sunulmasına imkân tanınanlara ilişkin olarak kanıtlayıcı belgeler ile yine Kanun'un bahse konu maddesi kapsamında sayılan diğer belgelerin ihale üzerinde kalan istekli tarafından düzenlenmemiş olduğu idareye sunulacağı, söz konusu belgelerin sözleşme imzalanmadan önce idareye verilmesi veya sunulan bilgi ve/veya belgelerin taahhüt edilen durumlara aykırı hususlar içermesi halinde ihale dışı bırakılarak geçici teminatının gelir kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.									
Şikâyetle konu ihaleye ait Teknik Şartname'nin aktarılan 2.10'uncu maddesinden, minibüs/midibüs (otobüs) sınıfına giren taşıtlar için, araca ait D2 taşıt belgesi ile D2 yetkili belgesine işlenmiş taşıt kartının; aynı Şartname'nin 2.13'üncü maddesinde ise aracın ruhsatı, karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigorta poliçesi, karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdî kaza sigortası poliçesi, her beş yılda bir yetkili kuruluşlardan psikoteknik açıdan sağlıklı olduklarını gösteren rapor, kiralanan aracın altı ayda bir bakım-onarımının ve Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin öngördüğü periyodik muayenesinin yapıldığına dair belge, sürücü belgesi, sürücüye ait yurt içi yolcu taşımacılığı sürücü mesleki yeterlilik belgesi ile kiralanan araca ait taşıt belgesinin sözleşme imzalanmadan önce idareye sunulması gerektiğinin düzenlendiği anlaşılmıştır.									
Yapılan değerlendirmede, kamu ihale mevzuatında sözleşme imzalanmadan önce sunulması gereken belgelerin ve bu belgelerin sunulmaması halinde hangi yaptırımların uygulanacağının belirli olduğu, iddia konusu edilen belgelerin de sözleşme imzalanmadan önce sunulması gerektiği mevzuatta belirlenen belgeler arasında yer almadığı, dolayısıyla bahsi geçen belgelerin sözleşme imzalanmadan önce sunulmasının istenilemeyeceği anlaşılmış olup, söz konusu düzenlemelerin bu haliyle mevzuata uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.									
Diğer taraftan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesinde "Başvuru sahibinin iddialarının tamamının haklı bulunması halinde, Kurul kararı ile itirazen şikâyet başvuru bedelinin idareye sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazen şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işlenir. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez." hükmü yer almaktadır.									
Başvuru sahibi tarafından 27.322,00 TL başvuru bedelinin Kurum'un şikâyet gelirleri hesabına yatırıldığı görülmüştür. Yapılan incelemede anılan isteklinin itirazen şikâyetle konu iddiasında haklı olduğu tespit edilmiş olup, Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumuna yazılı talebi halinde 27.322,00 TL'lik başvuru bedelinin iadesinin gerektiği anlaşılmıştır.									
Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemler giderilemeyecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, ihalenin iptali gerekmektedir.									
Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,									
1) Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (a) bendi gereğince ihalenin iptaline,									
2) Başvuru bedelinin Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kamu İhale Kurumuna yazılı talebi halinde iadesine,									
Öybirliği ile karar verildi.									